

FG-101

February-2025

B.Com., Sem.-I (As Per NEP-2020)**VAC-117-IKS : Indian Knowledge System (I.K.S.)****Time : 1:00 Hour]****[Max. Marks : 25**

1. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પર ટૂંકમાં ચર્ચા કરો : 10
 - (A) ભારતીય જ્ઞાન પદ્ધતિ (IKS)નો અર્થ આપો અને તેનું મહત્ત્વ ચર્ચો.
 - (B) ભારતીય શૈક્ષણિક પદ્ધતિ અને તેનું તત્ત્વજ્ઞાન
 - (C) ટર્મ સ્પષ્ટ કરો : શાસ્ત્ર, ગુરુકુળ, વિદ્યાલય, પાઠશાળા, વિશ્વવિદ્યાલય
2. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પર ટૂંકમાં ચર્ચા કરો : 10
 - (A) લોથલ અને મોહેન્જો-દરો
 - (B) આપણી પરંપરાઓ અને ધાર્મિક વિધિઓ પાછળનું વિજ્ઞાન
 - (C) 64 કળાઓ
3. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે પાંચ) 5
 - (1) જે શાસ્ત્ર મુખ્યત્વે સ્થાપત્ય અને બાંધકામ સાથે જોડાયેલું છે તે કયું છે ?
 - (a) જ્યોતિષશાસ્ત્ર (b) ન્યાયશાસ્ત્ર (c) અર્થશાસ્ત્ર (d) વાસ્તુશાસ્ત્ર
 - (2) વિશ્વવિદ્યાલય શબ્દ કયા પ્રકારની સંસ્થાને દર્શાવે છે ?
 - (a) કોલેજ (b) માધ્યમિક શાળા (c) યુનિવર્સિટી (d) પ્રાથમિક શાળા
 - (3) પ્રાચીન ગુરુકુળ પદ્ધતિમાં શિક્ષણનો મુખ્ય હેતુ શું હતો ?
 - (a) ઔદ્યોગિક તાલીમ (b) વ્યક્તિત્વનો સર્વાંગી વિકાસ
 - (c) વૈજ્ઞાનિક સંશોધન (d) વિશિષ્ટ વ્યવસાય તાલીમ
 - (4) કયો ગ્રહ લાલ ગ્રહ તરીકે ઓળખાય છે ?
 - (a) મંગળ (b) શુક્ર (c) ગુરુ (d) શનિ
 - (5) 'આયુર્વેદના પિતા' તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?
 - (a) પતંજલિ (b) ધન્વંતરી (c) સુશ્રુત (d) ચરક
 - (6) નાગર શૈલીના મંદિરોમાં વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતા કઈ છે ?
 - (a) સમતલ છત (b) ગુંબજ
 - (c) વક્રશિખર (d) પિરામિડ આકારના ટાવર
 - (7) ભારતીય પરંપરામાં 'કલા' શબ્દ શું દર્શાવે છે ?
 - (a) ધાર્મિક પ્રથાઓ (b) પવિત્ર ગ્રંથો
 - (c) વિધિશાસ્ત્ર નૃત્યો (d) કળાઓ અને કુશળતાઓ
 - (8) પ્રાચીન સમય/કાળમાં માનવો દ્વારા પ્રથમ કઈ ધાતુ વપરાયી હતી ?
 - (a) લોખંડ (b) ચાંદી (c) સોનું (d) તાંબુ

FG-101

February-2025

B.Com., Sem.-I (As Per NEP-2020)

VAC-117-IKS : Indian Knowledge System (I.K.S.)

Time : 1:00 Hour]

[Max. Marks : 25

1. Briefly discuss any **one** of the following : **10**
 - (A) Give meaning of 'Indian Knowledge System (IKS) and discuss its importance.
 - (B) The Bharatiya Education System and its Philosophy
 - (C) Clarify the term : Shastra, Gurukul, Vidhyalaya, Pathshala, Vishvavidhyalaya

2. Briefly discuss any **one** of the following : **10**
 - (A) Lothal and Mohen-Jo-Daro
 - (B) Science behind our traditions and religious rituals
 - (C) 64 Kala

3. Choose the correct option : (Any **five**) **5**
 - (1) Which Shastra is primarily concerned with architecture and construction ?
 - (a) Jyotish Shastra
 - (b) Nyaya Shastra
 - (c) Arthashastra
 - (d) Vastu Shastra
 - (2) The term 'Vishwavidhyalaya' refers to which type of institution ?
 - (a) College
 - (b) Secondary school
 - (c) University
 - (d) Primary school
 - (3) What was the primary focus of education in the ancient Gurukul system ?
 - (a) Industrial training
 - (b) Holistic development of personality
 - (c) Scientific research
 - (d) Specialized vocational training
 - (4) Which planet is known as the 'Red Planet' ?
 - (a) Mars
 - (b) Venus
 - (c) Jupiter
 - (d) Saturn
 - (5) Who is considered the 'Father of Ayurveda' ?
 - (a) Patanjali
 - (b) Dhanvantari
 - (c) Sushrut
 - (d) Charaka
 - (6) Which of the following is a characteristic feature of Nagar style temples ?
 - (a) Flat roofs
 - (b) Domes
 - (c) Curvilinear Shikhara
 - (d) Pyramid-shaped towers
 - (7) What does the term 'Kala' refer to in Indian tradition ?
 - (a) Religious practices
 - (b) Sacred texts
 - (c) Ritualistic dances
 - (d) Arts and skills
 - (8) Which metal was first used by humans in ancient time ?
 - (a) Iron
 - (b) Silver
 - (c) Gold
 - (d) Copper